

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Vármegye-utca 986. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. — Egyes száma . . . 3 kr. MÉGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Bolicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetés pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

A szünidő elején.

(D.) Az ifju nemzedék előtt oly kedves kánikulai idő, az arany szabadság ideje beköszöntött. Hazánk ifjusága kivétel nélkül haza utazott, hogy egy év beszámolt munkássága után két hónapi üdülést élvezhessen.

Szerencsések, kik az évet jó credménynyel zárhatják le, s szülőik gondjait és terhes anyagi áldozatait öröm és megelégedés alakjában vizionozhatják. Mert a taníttatás, s az ezzel járó mellékes kiadások a mai nehéz viszonyok között többszörösen terbelik a szülőket, kik az anyagi dolgokon kívül még gyermekeik jövőjének helyes megválasztásával is eléggé el vannak foglalva. Gondjaik tehát nemcsak anyagiak, hanem erkölcsi is.

És ezt sokan nem veszik kellően tekintetbe a tanulók közül, kik társaik között olyanok, mint herék a méhek társaságában. Az ilyenekben ha föl is támad év végén az önvád és lelki furdalás, hogy szüleiket ok nélkül költették és saját életükből egy örökre pótolhatatlan évet elfecséreltek, — ez már miud késő, mert a mulasztás helyrehozhatatlan, legalább a már megtörtént áldozatok, s az elmúlt idő tekintetében.

A kik azonban idejüket lelkiismeretesen felhasználják, azok valóban megérdemlik a közbeszűnetet. Hiszen a mai tanrendszer sok terhet ró a szorgalmas ifju vállaira, s a városi élet, melyhez a tanintézetek miatt kötve van, fizikailag épp úgy megtámadja a fejlődő testet, mint

a tanulás szellemileg az agyat. A mai tanuló nemzedék szellemileg sokkal inkább túl van terhelve, mint csak egy évtized előtt is tapasztaltuk. A minek részben a haladó korbau, s a legfejlettebb igényekben találhatjuk természetes okát; de be kell vallanunk, hogy sokban okozzák ezt másfelől a reformra váró tanrendek is. Különbséget kell tenni a tisztán tudományos pályára készülő s a gyakorlati irányt követő tanulók között, s tanintézeteinkben oly osztályozás viendő keresztül, hogy az utóbbiak ne essenek az előbbiekkkel egyenlő megterhelés alá. Mert abban, a a mit a mai tanrendek felölelnek, sok olyan van, mit az életben nem használnak és a mi épp oly káros hatással van a szellemre, mint a fölösleges eledel a gyomorra. Csömört és túlterhelést okoz, a mi a további normális táplálkozást és fejlődést megakasztja, vagy megnehezíti.

Utóvégre mindnyájan azért tanulunk, hogy megélhetési föltételeinket biztosítsuk. Még azok is azért tanulnak, a kik tudományos pályára készülnek, mert ők azon a pályán akarnak megélni. Tanulunk tehát, különböző pályáink szerint mindnyájan az életnek az életért. De a mi intézeteink — tisztelet a kivételnek — nem felelnek meg ennek a helyzetnek, mert a humán és a reál irány nincsenek bennök kellő egyensúlyba hozva. Mig a mai kor inkább a gyakorlatias irány felé hajlik, s e téren kecséget jobb kilátásokkal, addig a mi intézeteink a humán irány felé billentek a serpenyőt, mintha az embert akarata ellenére oly pályákra igyekeznének szán-

dékosan kényszeríteni, melyekről eleve tudja, hogy a megélhetési föltételek tekintetében a reál-pályákkal nem versenyezhetnek. Szóval; tanrendszerünk nem számol eléggé ez élettel. Már pedig az életet nem lehet a tantermekből forgatni és változtatni; tehát a tantermek alkalmazkodjanak élethez.

A mit mondtunk, azt példákkal is tudjuk igazolni. Egyfelől azokkal a szomorú példákkal, melyek a legjelentéktelenebb humán természetű állások betöltésénél is jelentkeznek már, hogy t. i. végzett emberek százanként folyamodnak oly állomásokra, melyek a tudományosság iránt való erkölcsi tekinteteket csak devalválják; másfelől azokkal a tapasztalatokkal, hogy mig az egész ifjuságát könyvek mellett töltött egyén nyomorog, az aránytalanul kevesebb szellemi megerőltetés mellett gyakorlati pályán működő ember boldogul. Sokan azt mondják talán hogy itt egyik oldalon különös pech, másikon véletlen szerencse forog fenn. Ezzel szemben csak arra figyelmeztetünk, hogy minden ember a maga szerencséjének kovácsa, még pedig olyan kovácsa, a milyenné növelték. Hogy pedig milyenné növeltessék, az nemcsak az embertől, hanem a nevelő tanintézetektől is függ.

A tanfériak irányadó körei azt szokták felhozni, hogy őket a társadalmi fölfogás befolyásolja. A társadalom viszont azzal védekezik, hogy a mai tanrendszer mellett, ha akarná, se követhetné nagyobb mérvben a gyakorlatias irányt. Ha pedig a két fél között elfogulatlanul

A SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCAJA.

Erzsike nyilatkozik.

(Folytatás)

Már több ízben leszakgatta, nagy titokban, ezt az állkötőt, hanem a mama miudig visszavarta.

Oh! hogy ezt a délutánt meg kellett érnie, hogy látnia kellett, amikor Aranka az ő udvarával — mert így merészelte nevezni, udvara — elbegyekedett mellette s így szólt:

— Szervusz, kis Pöszi. Nem csatlakozol hozzánk?
— Még csak nem is félsz! — fakadt ki a kis

Pöszi s ekkor történt, hogy sirva borult a mamája vállára ott, a nyilvános sétányon.

(Erre a gyöngédségére egész éltén át röstelkedve fog gondolni.)

Nem lehetetlen, hogy Erzsike hosszasan megcsukladozott volna, ha hogy valami közbe nem lép.

Ez a közbelépő egy szeles ifju volt, olyan széles peremű kalappal s olyan hitetlenül bő pantallonban, hogy nem lehetett ránézni nevetés nélkül.

A szeles urfi meghajtotta magát a fűvön, s kezét csókolt a mamának.

A mama csodálkozva tekintett rá.

— Nem ismerem önt uram.

— A Józsi vagyok.

— Józsi?

— A Pákozdi Józsi, festő.

Örzsikének egyszerre felszáradtak a könnyei és ragyogó szemekkel tekintett a fiatal festőre. A mama keresgélte az emlékezetében.

Pöszi közbeszólt egy kérdéssel:

— Maga Pákozdi Józsi, a Marienbadban élő nagy hazánkfia, aki lefestette Rozalinda hercegnőt?

— Ugyanaz.

— Hát akkor a Henneml Oszkár bácsi fia?

— Az.

— Hiszen akkor . . .

Pöszi lehajtotta a szőke fejét a balvállára és diadalmasan tekintett Arankára s érthető célzással tette fel a kérdést:

— Sokat megfordultál a spanyol infans udvaránál?

Tudta ugyan, hogy nem volt joga tegeződni, de le akarta sujtani Arankát s ezért említette a spanyol udvart is, ahol az ő udvarlója sokszor megfordult.

III.

Biz az hamarosan megtörtént, hogy Örzsike a nagy sietségben leszakította a szalon ajtó függönyét s úgy rohant be Arankához.

Örzsikének a mellén volt a gyönyörtűs gardéni csokor, (aminőt az összes első évi jogászok sem képesek megvásárolni.)

A kezében pedig volt egy vékony falapocska Ezen a falapocskán megfőstve az ő, a Pöszi arcmása olyan elevenen, mintha élne s olyan lelkesült művészzel, a melyért kincseket szoktak szórni a spanyol udvarnál.

Ézt a képet oda tartotta Aranka elé:

— Látod?

— Látom.

— Józsi lefőstötötte, az udvari művész.

— No, hiszen ilyet a felsőbb leányiskolai rajztanár is tud pillturalni.

Erzsike elsápadt e sértésre s nem tudott szóhoz jutni.

Aranka kegyetlenül folytatá:

— Az ilyen kép neve mázolás.

Pöszi érezte, hogy most vagy elájul, vagy — hajba kap a barátújával. De nem tette egyiket sem; hanem hirtelen fölemelte a kezét, diadaltól ragyogó arccal mutatta meg az egyik ujját.

— Látod?

Aranka nem szólt semmit.

Kicsinek, megtörtnek, legyőzöttnek találta magát attól a karikagyűrűtől, amely ott fénylett az Örzsike ujján.

Erre nem volt elkészülve.

— Hát csakugyan? — kérdezte fölé szóval, nagy sokára és szinte szeperegve forgatta meg a karika gyűrűt: mics-e köve? Mert ha köve volna, csak

akarunk bíraskodni, ki kell mondanunk, hogy a társadalom az, mely kevésbé ítélhető el.

Mert igaz ugyan, hogy társadalmunkban ma is bizonyos aristokratikus fogalmak uralkodnak a pályák megválasztása és a foglalkozások tekintetében. Sőt többet mondunk: még a sajátónak is akadtak ép az utóbbi időben oly organumai, melyek ellenzéki és demokrat-szabadelvű elvekkel kacérkodnak, de azért a magyar delegáció egy gróf tagját, nekik nem tetsző politika magatartásaért, azon oldalról is megcsipkedték, melyért csak dícséretet és elismerést érdemelt volna még tőlük is. Célzásokat tettek gyártulajdonosi minőségére, miből sajnos tapasztaljuk, hogy főuraink ipari vállalkozása általában a magyarságnak a gyakorlati pályákhoz való vonzalma nálunk adandó alkalmakkor még mindig czéltábla lehet.

De hát mindez nem annyira a társadalom mint inkább régi alkotmányunk és tanrendszerünk hibája. — Régi alkotmányunk megtöltött aristokratikus fölfogásokkal, régi tanrendszerünk pedig belénk oltotta azt a fölfogást, hogy hozzánk csak a humán intézetekben elsajátítható ismeretekkel összhangzó szellemi munka illik. „A paraszté a dolog”, — mint ezt Petőfi találóan jellemezte. A társadalom olyan, a milyenné évszázadon át nővelik. És nem hibás azért, hogy rosszul nővelik.

Ez egyoldalú irány hátrányait napról-napra jobban érezzük. — A zsiros gyakorlati pályákat idegenek foglalják el előlünk, mi pedig nyomorgunk és várjuk, hogy egymásnak üritsünk szegényesen fizetett helyeket az önmagunk által szűkre szorított térrénumon. — S hogy ez csak azt az évek óta napirenden levő kérdést idézzük, mely kereskedelmünk megmagyarosításának jelszava alatt ismeretes. — De kérjük: miként magyarosodik meg oly kereskedelem, melynél az alkalmazottak nagy része idegen? Valamint a hadsereg szelleme soha se lesz hazafias, ha hazánkba a katonai pályától idegenkednek, úgy a hazai üzleti tér tejfölét is idegen szellemet árasztó külföldiek fogják leszedni előlünk mindaddig, míg elbűtölteink legyőzésével és közoktatásügyünk megfelelő módosításával e tért el nem foglalhatjuk. Ne előítéleteink, hanem egyéni és nemzeti érdekeink s korunk követelményei legyenek előttünk irányadók: közoktatásügyi politi-

kánk pedig haladjon gyorsabban azon a megkezdett úton, mely a régi egyoldalúságból a mai élet követelményeire vezet.

Apasszuk a kabátos proletárságot s szaporítsuk gyakorlatai pályákon a hazai elemet.

Előfizetési felhívás.

A „SZARVAS ÉS VIDÉKE” előfizetési ára:

Egész évre 4 ft.

Fél évre 2 ft.

Negyed évre 1 ft.

A kiadóhivatal.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hátralékaik beüldésére s előfizetéseik szíves megújítására kérjük.

Tisztelettel:

A „SZARVAS ÉS VIDÉKE”

Városi képviselőlet.

(Júni 30. d. u.)

A mai közgyűlésről rövidesen a következőket közöljük.

A jár. szbíró elnöklete alatti tisztújító széken Csomák István lelépése folytán; rendes városi írnokul Korcsok János okleveles jegyző lett egyhangulag elválasztva.

Ezután a városi bíró elnöklete alatt folytatván a gyűlés Gróf Csáky Albin lelépett kir. vallás és közoktatásügyi miniszter, az egyházközpontok új törvények kezdeményezése, érdemeinek halás méltánylásául, irásos és számos képv. selő által aláírt indítvány folytán, nagy lelkesedéssel s éljenzéssel városunk díszpolgárává elválasztott. A díszokmány elkészítése a városi előjáróság által a jövő közgyűlésnek lesz előterjesztendő, amely, a megítéltnek választandó küldöttségileg fog ünnepélyesen átnyújtani. Ezután olvastatott a tiszta-maros körösi szabályozási társulat szakaszigazgatóságának felhívása az iránt, hogy a körösi holt kanyar vízének az épülő állami hid munkálatai következtében leendő ideiglenes lecsapolásához a város képviselőlete hozzájárulását adja. — Ezt a közgyűlés egészségügyi szempontból határozottan ellenzi, sőt a jár. főszbíró útján a megyei k. i. bizottságnál tiltakozó előterjesztéssel fog elni, mintán a nyári melegebb időszak beálltával a poshadózó víz már is veszélyezteti a közegészséget.

A kir. Belügyminisztérium s ennek folytán a megye rendeletéből, a fertőzőbetegségek meggátlása céljából egy „áramló gőzzel működő fertőtlenítő hordozható készülék” megszerzése, még pedig a nagyobb s 920 ftos gépekből való, Valsér bpesti cégtől külön sátorral együtt megvenetni határozatott. A pénz a törzsvagyon pénztárból fog előlegeztetni, mely kölcsön a majdan pótdó követségéből lésszen visszatérítendő.

Nemely magántárgyak elintézése után a gyűlés 6 órakor véget ért.

Mi újság?

— **Jótékony célú műkedvelői-előadás.** A „szarvasi négyelet” Pásztori János úr a kolozsvári nemzeti színház tagjának és a helybeli ifjuságnak szí-

ves közreműködése mellett saját pénztára javára mai napon a szinkörben szini előadást rendez. Előadatik: huszárszerelme. Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Murai Károly. Rendező: Pásztori János úr. Személyek Barkos Gábor, Szrnka János úr. Barkos Zsigmond, Sinkovitz Pál úr. Anna, Lányi Anna k. a. Hüppig Kázmér, Zuberecz Pál úr. Hüppigné, Kicska Bertn k. a. Sárka, Benka Ilona k. a. Kenéz Mihály, Pásztori János úr, Kálmán, Mázor Elemér úr. Dér Pista, Kun György úr. Berényi Pál, Korcsok János úr. Zsuzsi, Liszka Gizella k. a. Történik egy vidéki kastélyban. Idő jelenkor. Ezt megelőzi: Virág fakadás. Vigjáték 1 felvonásban Irta: Murai Károly. Rendező Golián István úr. Személyek: Kovács Péter, Zuberecz Pál úr. Márta, neje, Liszka Gizella k. a. Nelli, unoka huga, Zlinszki Rózi k. a. Ödön, Adámy Sándor. Laczi, Golián István úr. Kati Brózik Zsuzsi k. a. Történik egy vidéki városban. Idő jelenkor.

— **A vásári és piaci helypénzszedési jogot** Nyemcsok Lajos vette ki.

— **Szarvasi történeteske.** Mult hó 29-én este történt egy k vendéglőben, ahonnan nem ritka eset, hogy a vendégek minden fölrendés nélkül is ingadozva térnek haza, hogy négy komoly ur igazán példás komolysággal hallgatta az ötödik komoly ur fejtegetéseit — kutyáról. Az előttük álló üres üvegek számából következtetve már nem épen megvetendő mennyiség lehetett beléjük bekebelezve a „Jás-Nagyku-Szolnok” országból ideszármazott borból s így nem esoda, hogy a négy komoly ur nem akarta elhinni az ötödik komoly urnak azon állítását, hogy: Mindezekből kifolyólag csak ötféle eb van a világon: házi eb, a luxus eb, a vadász eb, a Pulszky szerinti caravan eb, és a z s eb.

Mikor az ötödik komoly ur látta, hogy az ő véleménye itt nem méltányoltatik a kellő udvariassággal, sőt a komoly urak még nevettek is hozzá egyet a bajuszuk alatt, fogta hát magát és keserűségében beállott az ott muzsikáló cigánybandába a nagy bögősnek. Sokáig, nagyon sokáig bögözött a fekete ficzkók társaságában, míg végre rászánta magát a hazatérésre, Éjfél már régen elmúlt, a fecskék már daloltak, mikor ő lassan, óvatosan beosont lakására, nehogy felébredjen a felesége. De biz az mégis csak felébredt, éppen abban a pillanatban, a midőn a komoly ur valamit oda csusztatott alvó kis gyermekük párnája alá.

— Te mit dugtál oda a párná alá? kérdé felriadva A komoly ur még komolyabba húzta össze homlokát s a legkomolyabban mondá:

— Majd meglátod reggel!

— De mégis micsoda?

A komoly ur ekkor gondos apai érzelmeinek tudatában, a ki még szokásainak közepett is gondogyeremkére lassu nyomatékos hangon mondá oda a kíváncsi asszonynak:

— Hát egy kis édesség.

Reggel aztán meg is találták a kis gyermek párnája alatt a nagy bögős gyantáját.

akkor is, mint egy portocska, azzal úgy verné le Pöszit, — mint egy sziklával. —

De hogy valamiképp megse sülyedjen el egészen, merészen szólt oda Órszikehez:

— Épp az elébb volt nálam egy szép fiatalember.

— Kicsoda?

— A Báthy Béla. Doktor. Orvos. Birtokos. Nem országjáró.

Órszike fagyasztó mosolylyal nyilatkozott meg s a mint a két első szót kimondotta, komolyan, szinte sajnálkozva folytatta.

— Ismerem, édes. Az a Báthy dr. nagyon könnyelmű ember.

Aranka megtámaszkodott, reszkető kezekkel és a szemei kiszáradtak, a mikor Pöszit mondotta:

— Az a Báthy pedig színeszűnek kurizál. Nagyon könnyelmű ember. Nem lehet rá számítani egy cseppet sem.

(Vége)

Csak sztrájk segíthet.

Mélységes tenger telnek ki azokból a titokban hullatott könyvekből, a melyeket férjji zsarnokság ottott ki millió feleség milliárd bánatos szeméből. Ha bájos hölgy olvasóimnál kezdve s a mult farsangon fejkötő alá került eszkimó asszonykánál végezve, megkérdez-

hetnék minden kis feleséget: mi oka annak, hogy oly gyakran ragyognak fénylő cseppek a sötét pillákon? — Nem egy esetben leune-e két szó a felelet: férjem zsarnoksága. Az az, hogy csak lehetne. Léven azonban a nő a megtettesült türes, önmegtágadást és önfeláldozás, száz feleség közül kilencvenkilenc nem fogná köyhullatásának keserű forrásaként a férj zsarnokságát nevezni meg. Száz és ezerféle okkal próbálnak es tudniak felérre mosni a — szerencsét. Átmatlan éjszakák, elfojtott sóhajok s nedves szempillák okairól és okozóiról hallgatnának az eper ajkak, ha azt kellene vádolni, a kit gyermektegr ábrándjaikban szívvilágok éltető napjainak tartottak. Ha ez a nap neha, sőt talán gyakran komor felhők mögé is rejti magát; ha sugarai nem oly éltető melegnek is mindig, mint azt az ábrándos leányka szerelme tavaszán érezte; a világ csak ritkán fogja egy egy asszonyka ilyetén panaszát hallani: bizony, a leánykori édes álmokból sokszor keserű sívár a valóra ébredés. — És ebben az elfojtott panaszban nyilvánul a női léleknek legfenségesebb magasztossága: a türes, önmegtágadás és önfeláldozás. E három szép erényt tartom én a nőesség szentháromságának, az az, a mi előtt én — leborulok.

De vajjon észre veszik-e, elismerik-e a férjek azt, hogy ők feleségeikben egy-egy türelmes anygalt önmegtágadó szentet és önfeláldozó mártírnőt bírnak? Tessék elhinni, — különösen mások előtt — igen ritkán! Én legalább még nagyon kevés férjtől hallottam e kifeje-

zést: kis feleségem az én mindenem; de annál többször e kifakadást: az asszonyra megy mindenem.

Brr! . . . ilyen materiális gondolkodás. És maguk szép asszonyok még megmenteni tudják férjeiket? Igazán rosszul, rosszul teszik, azok nem érdemlik. A helyett, hogy szépítgetnék férjeik hibáit, jobb leune jogos panaszukat a nyilvánosság ítélőszéke elé vinni. Vagy talán nem merik azt tenni? Nos hát megteszem én! A mit szép olvasóim a legügyesebb interviév keresztüztüében sem mondhatnának ki nekem, le fogom azt irni én. Ezt annál is inkább tehetem, mert én nem állok férji hatalom alatt. Legfeljebb férjcek fogják betörni a fejemet. Ez már szokás, ha igazat mondunk.

Ime az igazság: Száz feleség közül kilencvenkilencnek zsarnoka, igazán férje csak egynek van!

Tulzott dolognak, kemény ítéletnek és merész vádunk fogják tartani állításomat a férjek. Statisztikai adatokkal fogom azouban bebizonyítani hogy a leplezetlen valót állítom olvasóim elé; és megvagyok arról is győződve, hogy ez adatok hitelességét egy feleség sem fogja kétségbe vonni. A férjek osztályozása ez: Minden 100 férj közül gyöngédtelen 10, feltékeny 10, szekánt 10, kikapós 10, inyenc 10, pazartó 10, fősvény 10, hipokondrikus 10, unalmas 19, tehát a feleség zsarnoka 99.

(Vége köv.)

— **A lapszerkesztés nehéz,** de kellemes mesterség, különösen olyan lapnál, mint a „Képes Családi Lapok” hol rendszeren a régibb és újabb költői és írói gárda egymásnak szellemi találkát ad. A július-szeptemberi negyedben Tolnai Lajoson kívül Rudnyánszky Cynla G. Büttner Julia, K. Kovács Laura, A. Katona Clementin, Monostori Károly, Perjessy Lajos, Feleki Sándor, Dura Máté, Katona Imre, Versényi György, Bursicz Ernő, és Miskolczi Henrik rövidebb és hosszabb költeményei és elbeszélései gyors sorrendben követik egymást. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6-frt.

— **A lejtérés** Kondoros községben f. hó 10-én Öcsöd községben e hó 16-án kezdődik.

— **A villám mint gyújtogató.** Tardi János f-gyarmati lakatos háza e hó 6-án villám csapás következtében leégett. A kár 700 frtra rög, mi azonban biztosítva nem volt.

— **A liberalizmus áldozata** Alig van olyan öröm, a mely közzé egy kevés öröm nem vegyül. Így történt ez Schwartz urral is, a b-ujfalui orth.izraelita hitközség egyházfiával. — Midőn a táviró meghozta a megszavazott polgári házasság örömhírét, alig egy pár perc alatt tudta azt B-Ujfalu közönsége s így Schwartz ur is, ki, hogy örömeinek kifejezést adjon, elővett egy darab „köser kolbászt”, a mely ugyan a „garantált köser patent” tel el volt látva, de az ujfalusi rabbi által „hitelesítve” nem volt és nagy lakomát csapott a jó falatból, de szerencsétlenségére éppen akkor futott hozzá egy barátja az új hírrel, ki meglátván a lukullusi lakomát, feljelentette Schvarczot a hitközségnek. Az összehívott tanács aztán három hónapi felmondással uti laput kötött a liberális egyházi talpára.

CSARNOK.

59210 sz.
Btő 1894.

A legújabb halálos ítélet.

Ő felsége Thalia a színművészet királynője nevében: A szarvasi kritikusok ítélőszéke Feleki Adolf és társainak a szarvasi közönség műzslése és műérzése ellen elkövetett merénylete tárgyában 1894 évi Junius . . . diki ülésében a befejezett bünyügyi vizsgálat alapján következőleg ítelt:

Kötél általi halálra ítéltetnek Feleki Adolf és Becsák Lajos, a műkedvelői előadásoktól életfogytiglan eltiltatnak Nerhaft József, Ferhétz Irma, 15 évre Grün Endre vádlottak, felmentetnek pedig a vád alól Kohn Janka, Léway Ida vádlottak, ugyancsak Petricz Zoltán és Pollák Béla vádlottak is.

Indokok:

A bünyügyi vizsgálat kiderített adatai szerint Feleki Adolf vádlott, ugyanis, mint értelmi bünszerző (felbujtó 69 §.) ugyanis, miut (a helytelen és hiányos rendezés által) phisikai tettes (70 §.) a büntetendő cselekmény tényálladéka: működésével kimerítette, miáltal a „Műérzek és műzslésen” elkövetett gyilkosság (278 §.) büntetében volt elmarasztalandó.

Nem volt elfogadható a bizonyított bünyügyi vizsgálat szemből Becsák Lajos vádlottnak a b. t. k. 76 §-ára alapított azon védekezése sem, mely szerint ő öntudatlan állapotban volt; mert jogi gyakorlatunk szerint a „bekebelezett állapot” nem büntetést kizáró, de legfeljebb enyhítő körülmény lévén, nem szállíthatta le a büntetendő cselekmény teljes beszámítását amál is inkább, mert ez állapot éppen a büntetett sikere érdekében állítatván elő, nem enyhítő, de súlyosító körülményt képez.

Nerhaft József, Ferhétz Irma vádlottak szintelen és semmit mondó működése nem minősíthetik elkövetési cselekedetnek, mért is csak, mint bünségdek (69. §-a) a 72 §. figyelembe vételével ítéltetnek el; ugyanazon szempontok forogtak fenn Grün Endre vádlottnál is, azon jelentékeny enyhítő körülmény közrehatásával, hogy a büntetendő cselekmény színhelyén lehetőleg keveset mozgott s onnan a büntetendő cselekmény tényálladéka leginkább kimerítő aktus előtt, el is tűnt.

Felmentendő voltak pedig Kohn Janka, Léway Ida, Petricz József és Pollák Béla vádlottak, miután tevékenységük a kiderített adatok szerint éppen a fejegetett jogtárgy megmentésére, nem pedig, mint azt egyes látszólagos körülmények mutatták a bünszelekmény, elkövetésére volt irányozva stb.

Büntetőjogi esetek tára — új folyam V. kötetéből közli: **F. S.**

Felfordult világ.

Na tisztelt izraelita polgártársak, most már szabad a vásár; megszavasták ezt az epedve várt törvényt.

Regina szeretheti Árpádot; Izidor pedig gyűrűt cserélhet Máriával. Az új ivadéknak egyenesebb lába es degeszebb lesz a bugyelárisa; hanem furcsa helyzet állhat elő az unokáknál: a fiu nem eszik csak libát, kis huga pedig a malac peesnyéért rajong; összevegyül a kóser a tréffivel és a héber cviki-puszira szittya hölgy válaszol heves cuppanással; diszmagyarral egy fogásra akasztják az ősi kaftánt; a torzonborz dédapák arcképei mellett ott fognak büszkélkedni a pájeszos elődök photographiái!

Amaz bakaraszos nevet, cifra cimert, emez pedig jövedelmező részvényeket hagyott a vegyes párokra. Egyik a csatasikon, másik a börze oszlopai alatt küzdött hősies bátorsággal, sebet kapva, sebet osztva

Az előbbi meglötte a nyulat, az utóbbi megvette a bőrét; micsoda ellentét, micsoda különböző passzió! És mégis, hogy összeférnek, h gy összetörődnek az „Egyenlőség és Testvériség” szent nevében.

Hát jól is lesz ez így; de mig bele nem törődünk, magunk is jót nevetünk az első évtizedek alatt.

Milyen furcsán hangzanak majd a levelezések! Ime lássunk néhány mutatványt; nézzük először azokat a gyöngéd sorokat, melyeket Brüner Izidor intéz az ő szeretett apjához Bobróczy és nyevicei Kardos Péterhez:

Kedves Tata!

Tudatok önnel, hogy az egész család egészséges; tisztelt nóm, a Juliska igen jó gazdaasszony és találja magát e pusztán; már harminc libája üli magát a tojásan és én az ő kívánsága folytán megtanultam vadászni; már löttem is egy vad nyólat elevenen, meg is ettük, daczára, hogy nekem sábecz volt.

A gyermekeknek sincs semmi baj, a kis Mórítz kapta egy új Miatyánkot selyemből, el is ment szombaton a nevelővel együtt a zsinagógába; a kis Magdolna pedig megtanulta a „Miatyánk” és pünkösdkor megbérmálva őt a pöspök.

Nekem pedig ugy szorulja a szívem, ha látok a gyerekek boldogságát, csak az busit, ha látok aztat hogy szorulja a buza szeme is . . .

Nade se baj; a Jehova és Hadur majd megsegít! Jedzek a Tatának

teljes tisztelettel:

Brüner Izidor,
vő és nagybérlo.

Erre a levélre így válaszolt az B. Izidor ur ipa:
Kedves Vöm!

Leveledet megkaptuk; a feleségem egész nap bögött és azt izeni neked, hogy az ő leánya nem arra született, hogy libákat ültessen, ül rá magad (már hogy a fészekre); én azonban, mint afőle liberális férfiu, jóízűt nevettem soraidon és szeretném megtépni a kis Mórítz unokám tollas, göndör hajját, mert én szeretlek benneteket; ennél fogva ide mellékelve küldöm ezt a kétezer forintos váltót, légy szíves megforgatni; az anyósod lesz a ki bocsátó.

Ölel, csókol benneteket

szerető ipad:

Bobróczy és nyevicei

Kardos Péter,

kataszteri becslobiztos.

Mikor pedig a figyelmes vő elküldi a gyermekek és a saját arcképét, az anyós így köszöni meg a figyelmet:
Tisztelt fiam!

Tegnap este kaptuk a maga levélét azzal a bizonyos arcképpel és őszintén megvallva elszomorított; mert azok a gyermekek nyomorékok; a kis leánynak olyan görbe az orra, mint egy sjs kifli, azt okvetlen operáltatni kell; a fiu hajba pedig göndör, mit az asztrakán s hozzá még ugy tudom veres is; tessék azt a gyapjút minden nap vizzel mosni és amerikai hajszeszszel feketére festeni; mert a mi familiánkban eddig még nem volt ilyen csudálatos ivadék.

Az aranykarperecet, a mi ötve . . . azaz negyvenedik születésem napjára küldött, köszönöm, de jó néven vettem volna, ha levélét nem parfümizozza be; mert az a maga kedvenc parfümjé olyan . . vereshagyma szagu . .

A karperecbe hibásan lett bevésve a czimerünk, mert a mi familiánk jelvénye két farku oroszlán; maga pedig belevésztett az ékszerbe egy pincsi, kutyát, melynek csak egy farka van.

Nade nem folytatom tovább; csupán arra figyelmeztetem, — hogy a jövő héten megyek . . .

A viszontlátásig üdvözli

anyósaa:

Bobróczy és nyevicei
Kardos Péterné.

Szerkesztői üzenet

— **D. B. T. urnak** b. ü. miniszteri tanácsos Budapest. — Köszönjük érdeklődését és szíves pártfogását. A kérdéses cikket felelős szerkesztőnk már megírta s valószínűleg a jövő számban fog megjelenni. Hogy a szarvasi járásban szocialista mozgalom eddigé nem tapasztaltatott, kizárólag a járási főtisztviselő kiváló műveltségével kapcsolatos humanus, tapintatos, de emellett éber, erélyes és igazságos ügykezelésének köszönhető. A többiekre nézve levélbeli válasz megy.

— **P. M. urnak** Öcsöd. A szerkesztői collegi álitás tiltja, hogy kívánságát teljesítsük. Szíveskedjék a hozzánk beküldött közleményével az illető lap szerkesztőjéhez — mint eziránt illetékes személyhez — fordulni. Amennyiben mi az ön által érintett lap szerkesztőjét személyesen ismerjük, előre is biztosíthatjuk, hogy ismert előzékenységénél és igazságszeretetenél fogva óhaját teljesíteni fogja.

— **17 Szarvas.** A volapük terjesztésén fáradozik sok jámbor álmodozó. Már két millió ember tanulta meg és 22 folyóirat jelen meg e világnyelven. Szép szép; hanem az van ám csak igazán volapükül, mikor a budapesti magyar operában egy operát egyszerre olaszul, franciául és magyarul énekelnek, mely utóbbi is az operai tagok kiejtésében ugy hangzik, mintha egy szarvasi tót atyafi spanyol/dialektusban beszélne a Csalóközben megtanult és Szerbiában gyakorlott angol nyelven.

Felelős szerkesztő: DEUTSCH ARTHUR.

Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL A.

HIRDETÉSEK.

Csak „Zacherlint”

kérjen ön, mert az a leggyorsabban és legbiztosabban élő szer

mindennemű rovarok kipusztítására.

Ugyan mi tanuskodhatnánk világosabban az uto nem ért ereje és jósága mellett mint óriási elterjedése, melynek folytán egy másik szer nem létezih molynek elárusítását a „Zacherl” legújabb tizenhatszerezesen tul nem szárnyalta volna.

De kérjen ön mindig egy lepecsételt üveget és olyant is csak „Zacherl” név alatt. Minden más értéktelen utánzat.

Az üvegek ára: 15, 30, 50 kr. 1 frt, 2 frt, a Zacherlin-kimélő 30 kr. Kapható:

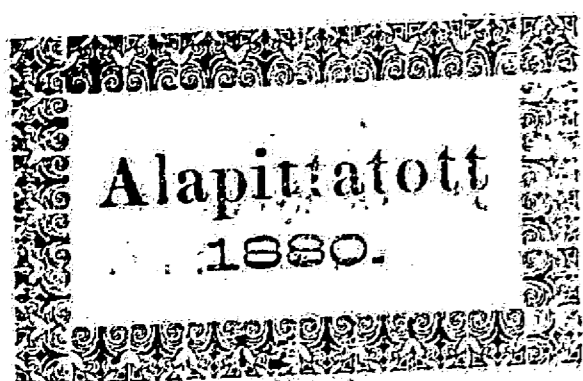
Réthy Sándor

Kmetz Mihály

Nyácsik Soma utóda

Goldschein Bertha

B.-Szarvas

SÁMUEL ADOLF

S Z A R V A S O N .

Nagy vásártokban kaphatók mindennemű

DISZES LEVÉLPAPIROK DOBOZOKBAN

DIVATOS ÜDVÖZLŐKÁRTYÁK

továbbá, diszművek, képeskönyvek, ifjusági iratok, albumok, emlékkönyvek, asztali mappák és mindennemű irodai eszközök a legjutányosabb árakon.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő és a legújabb divatu betűkkel felszerelt

GYORSSAJTOKÖNYVNYOMDÁJÁT

minden e szakmába vágó munkák, u. m.

gazdasági községi és egyházi táblázatok pénzüntézeti nyomtatványok

üzleti körlevelek és számlák,

CZÉGNYOMATU LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK,

báli és esketési meghívók eljegyzési és divatos névjegyek,

gyászjelentések stb.

 gyors- pontos és a legjutányosabb árbani elkészítésére.